Związek Banków Polskich
ul. Kruczkowskiego 8, 00-375 Warszawa

Rekomendacje
Krajowej Grupy Użytkowników SORBNET3

w sprawie zasad współpracy
przy płatnościach LORO pomiędzy bankami

Niniejsze Rekomendacje zostały opracowane w ramach Podgrupy ds. płatności LORO - porozumienie międzybankowe (wcześniejsza nazwa: Podgrupa ds. zasad kompensaty „back-valuations) działającej w ramach KGU SORBNET3 i przyjęte przez Zarząd Związku Banków Polskich na posiedzeniu w dniu 25 sierpnia 2026 roku

Warszawa, sierpień 2026

§ 1

(Wprowadzenie i przedmiot Rekomendacji)

W roku 2000 pod egidą Związku Banków Polskich (ZBP) weszło w życie „Porozumienie międzybankowe w sprawie zasad współpracy pomiędzy bankami korespondentami". Tekst tego porozumienia został opracowany w ramach ówczesnego Komitetu ds. Systemu Płatniczego przy ZBP opisując zasady współpracy pomiędzy uczestnikami sektora bankowego w odniesieniu do rozliczeń pieniężnych przeprowadzanych w złotych polskich dla banków zagranicznych lub innych zagranicznych instytucji finansowych nie mających siedziby na terenie Polski. Porozumienie to miało na celu ujednolicenie zasad rozliczania transakcji klientów LORO, a tym samym bardziej efektywne zarządzanie środkami finansowymi banków – uczestników porozumienia.

W 2026 r. w ramach **Krajowej Grupy Użytkowników SORBNET3** (dalej: **KGU SORBNET 3**) powołano nową **Podgrupę ds. Płatności LORO**, której głównym celem była weryfikacja zasadności dalszego istnienia obowiązującego od 2000 r. porozumienia, albo przeprowadzenia kompleksowej aktualizacji tego dokumentu, w celu dostosowania jego formatu i treści do współczesnych realiów, praktyk i rzeczywistych potrzeb banków obsługujących płatności LORO.

W wyniku prac w/w grupy roboczej, została opracowana nowa treść dokumentu, który, w porozumieniu z innymi bankami zmienił format z „Porozumienia" na „Rekomendacje KGU SORBNET3 w sprawie zasad współpracy przy Płatnościach LORO pomiędzy bankami" (dalej zwany „Rekomendacjami").

Przedmiotem tych Rekomendacji jest ustalenie zasad i dobrych praktyk współpracy pomiędzy bankami w odniesieniu do rozliczeń pieniężnych przeprowadzanych w złotych polskich, o których mowa w §2 pkt 3, przez banki, o których mowa w §2 pkt 1 dla klientów, o których mowa w §2 pkt 2.

§ 2

(Główne Definicje)

Użyte w Rekomendacjach określenia (definicje) należy traktować jak poniżej:

1) **Bank Korespondent** – bank mający siedzibę na terytorium RP prowadzący rachunki Klientów LORO w złotych polskich
2) **Klient LORO** - bank lub inna instytucja finansowa, rachunki której są prowadzone przez Bank Korespondent i będąca beneficjentem lub zleceniodawcą Płatności LORO
3) **Płatność LORO** oznacza płatność z udziałem instytucji zagranicznej (Klienta LORO) lub uczestnika pośredniego systemu SORBNET, dla której spełnione są następujące warunki:
   - bank prowadzący rachunek płatnika jest innym podmiotem niż instytucja wysyłająca komunikat i nie jest oddziałem tej instytucji, lub
   - bank prowadzący rachunek odbiorcy jest innym podmiotem niż instytucja odbierająca komunikat i nie jest oddziałem tej instytucji, lub
   - instytucja finansowa będąca płatnikiem lub instytucja finansowa będąca odbiorcą, nie jest bezpośrednim uczestnikiem systemu SORBNET lub oddziałem bezpośredniego uczestnika.
4) **Data waluty** – data uznania lub obciążenia rachunku Klienta LORO
5) **Back-value** - typ roszczenia międzybankowego związanego z faktem niedotrzymania daty waluty zgodnej z dyspozycją płatniczą Klienta LORO i korektą daty waluty z tego tytułu, realizowaną pomiędzy Bankami Korespondentami
6) **Use of funds** - typ roszczenia międzybankowego związanego z faktem niedotrzymania daty waluty zgodnej z dyspozycją płatniczą Klienta LORO i rekompensatą z tytułu utraconych korzyści, realizowaną pomiędzy Bankami Korespondentami

§3

(Informowanie o wpływach środków od Klientów LORO)

Banki Korespondenci powinny dołożyć wszelkich starań w celu uzyskania od swoich Klientów LORO pełnych informacji o spodziewanych wpływach środków na ich rachunki LORO, z uwzględnieniem informacji dotyczącej Banku Korespondenta - zleceniodawcy Płatności LORO (każdy Bank Korespondent powinien rekomendować swoim Klientom LORO wysłanie komunikatów SWIFT w formacie camt.057 o każdym oczekiwanym wpływie środków na Rachunki LORO prowadzone w danym Banku Korespondencie).

§ 4

(Realizacja dyspozycji Klientów LORO)

1. Banki Korespondenci powinny dołożyć wszelkich starań, aby realizować dyspozycje Klientów LORO w zakresie Płatności LORO w sposób następujący:
   a) za pośrednictwem systemu SORBNET Narodowego Banku Polskiego z kodem tytułu zlecenia 010 (dla komunikatów SWIFT pacs.008), 011 (dla komunikatów SWIFT pacs.009 / pacs.009 COVE). Komunikaty SWIFT pacs.004 nie mają osobnego kodowania tytułu zlecenia w systemie SORBNET;
   b) za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. nie później niż w ramach II sesji rozliczeniowej ELIXIR (o ile inne warunki nie są zawarte w umowie z Klientem LORO) – zlecenia na kwoty poniżej 1 mln złotych;
   c) za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. zlecenia z tytułu składek ubezpieczeniowych na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zlecenia na rzecz organów podatkowych – bez ograniczeń sesji i kwoty.

2. W przypadku otrzymania Płatności LORO z kodem tytułu zlecenia 010 lub 011 systemu SORBNET, która musi zostać zwrócona, należy dołożyć wszelkich starań, aby dokonać zwrotu komunikatem pacs.004 **przed godziną 16:15**. Jeżeli dotrzymanie tego terminu nie jest możliwe, zwrot powinien być poprzedzony kontaktem z Bankiem Korespondentem nadawcą oryginalnego komunikatu i realizacją zwrotu bez zbędnej zwłoki.

3. Banki Korespondenci uznają, że możliwość zawierania dwustronnych umów nettingowych jest poza zakresem rozliczeń Płatności LORO, zatem ta opcja pozostaje poza zakresem tych Rekomendacji.

§ 5

(Raportowanie o płatnościach LORO)

1. Bank Korespondent będący bankiem, wysyłającym środki, powinien wysyłać zestawienia wychodzących Płatności LORO drogą emailową do Banku Korespondenta, otrzymującego te płatności oraz, w razie pilnej potrzeby, inicjować telefoniczne potwierdzenie drogi realizacji dyspozycji płatniczych Klienta LORO. Rekomendowane jest wysyłanie takiego zestawienia **regularnie** w ciągu dnia operacyjnego, drogą emailową z załącznikiem w postaci pliku Excel (opcjonalnie – hasłowanego) zgodnie z formatem w Załączniku Nr 1 do Rekomendacji (Standardowy Format Raportu - awizacja Płatności LORO).

2. W razie zmiany statusu Płatności LORO, znajdujących się w wysłanym wcześniej zestawieniu, Bank Korespondent wysyłający powinien niezwłocznie (tj. od razu po otrzymaniu takiej informacji) poinformować Bank Korespondent otrzymujący Płatność LORO (kładąc szczególny nacisk na nowe płatności na znaczące kwoty po godzinie 15:30).

3. Realizacja Płatności LORO w systemie SORBNET w formacie pacs.009 CORE / pacs.009 COVE na rzecz Klienta LORO innego Banku Korespondenta po godzinie 16.15 wymaga zgody Banku Korespondenta otrzymującego Płatność LORO i jest możliwa najpóźniej do godziny 18.00 (za wyjątkiem sytuacji

awaryjnych, kiedy godzina graniczna (cutoff time) w SORBNET została zmieniona przez Narodowy Bank Polski.

4. Dokonanie telefonicznego potwierdzenia, o którym mowa w ustępie 1 przez osoby upoważnione jest dla banków wiążące. Banki Korespondenci, w celach dowodowych, powinny wyrazić zgodę na rejestrowanie rozmów, których przedmiotem jest uzyskanie potwierdzenia drogi realizacji dyspozycji płatniczych Klientów LORO.

5. Banki Korespondenci powinny zabezpieczyć przekazywanie sobie wzajemnie list osób upoważnionych do telefonicznego potwierdzania drogi realizacji dyspozycji Klienta LORO oraz do ich bieżącej aktualizacji i niezwłocznie informowania się wzajemnie o zaistniałych zmianach. Takie listy Banki Korespondenci powinny przekazać sobie wzajemnie z wykorzystaniem kluczowanego SWIFT-u (komunikat SWIFT typu MT199, MT299 / admi.024) / lub emailu od osoby upoważnionej.

§ 6

(Zasady / praktyki Back-value i Use of funds)

1. W świetle bieżących zmian rynkowych (w tym dynamicznych zmian stóp procentowych), nie ma wystarczających przesłanek do uzgodnienia standardowych sektorowych zasad i formuł w zakresie międzybankowych kompensacji roszczeń z tytułu Back-value i Use of funds, w związku z czym koszty powstające w ramach takich roszczeń są do uregulowania na podstawie bilateralnych postępowań i ustaleń pomiędzy Bankami Korespondentami w każdym konkretnym przypadku. Poniżej podsumowano ogólne zasady i dobre praktyki w zakresie opracowania roszczeń Klientów LORO z tytułu Back-value i Use of funds, rekomendowane do wzajemnego honorowania przez Banki Korespondenci.

2. Standardowa formuła obliczenia kosztów realizacji korekty daty waluty w ramach Back-value ze strony Banku Korespondenta, który otrzymał takie roszczenie, wygląda następująco:
kwota transakcji x stawka (% roczny, określony przez jednostkę biznesową Banku Korespondenta) x dni kalendarzowe korekty daty waluty / 365 + opłata administracyjna (zgodnie z tabelą opłat i prowizji Banku Korespondenta).

3. Koszty kompensacji roszczeń typu Back-value i Use of funds mają być oparte na realnych warunkach rynkowych i nie doprowadzać do nieadekwatnie zawyżonych kwot żądanych przez Bank Korespondent, skutkujących - nieuzasadnionym „wzbogaceniem się" Banku Korespondenta w związku z realizacją takiej operacji.

4. Realizacja roszczenia typu Back-value powinna być dokonywana w ramach bieżącego miesiąca kalendarzowego (w razie technicznej możliwości i pozytywnej decyzji biznesowej uznającej roszczenie), natomiast okres zmiany docelowej Daty Waluty w ramach której Bankom Korespondentom rekomendowane jest pozytywne rozpatrzenie roszczenia typu Back-value – to czas do 3 miesięcy wstecz od daty wpłynięcia roszczenia (o ile taka docelowa Data Waluty znajduje się w ramach bieżącego roku kalendarzowego i o ile realizacja operacji nie stoi w sprzeczności z procedurami wewnętrznymi i/lub decyzjami biznesowymi Banku Korespondenta).

5. Odpowiedź Banku Korespondenta na otrzymane roszczenie typu Back-value i Use of funds powinna zostać wysłana w ciągu maksymalnie 3 dni roboczych (przy czym odpowiedź może nie zawierać ostatecznej decyzji, a samo potwierdzenie faktu rozpatrzenia roszczenia, jeśli opracowanie finalnej decyzji i jej realizacja wymaga dłuższego czasu na stronie Banku Korespondenta).

§ 7

(Postanowienia końcowe)

Z dniem wejścia w życie niniejszych Rekomendacji, ich postanowienia stanowią aktualny standard postępowania w zakresie zasad współpracy przy płatnościach LORO pomiędzy bankami i tym samym merytorycznie zastępują rozwiązania określone w dokumencie „Porozumienie międzybankowe w sprawie zasad współpracy pomiędzy bankami korespondentami", o którym mowa w § 1, przyjętym przez Zarząd Związku Banków Polskich w dniu 13 października 2000 r. z perspektywy praktycznego zastosowania w krajowym sektorze bankowym.

Załączniki do Rekomendacji:

Załącznik nr 1 – Standardowy format raportu – awizacja Płatności LORO (w odrębnym pliku Excel)